

A Pécsi Ítéltábla a Borzi Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe.) alperes ellen - kártérítés megfizetése iránt indított perében a Törvényszék 2016. május 25. napján kelt .../17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget, és az államnak - külön felhívásra - 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes 25.268.450 forint vagyoni, 20.000.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti, valamint 10.570.000 forint jogalap nélküli gazdagodás iránti keresetét elutasította. Döntésében azzal indokolta, hogy a felperes a vagyoni kárigényét az F. Kft.-vel 2012. február 6-án kötött engedményezési megállapodásra alapította, abból azonban nem állapítható meg határozottan és pontosan, hogy mely követelésre vonatkozik, a Ptk. 328.§ (1) bekezdésének a megállapodás nem felel meg, nem azonosítható be a jogviszony, amiből az engedményezett követelés származik, illetve a magatartás, melyből a kártérítési igény származik, ezért a felperesnek hiányzik az anyagi jogi érdekeltsége, perbeli legitimációja. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy ennek megléte esetén is alaptalan lenne a felperesi igény, mert a Ptk. 339.§-ában rögzített feltételek közül hiányzik az alperes terhére rótt magatartás - mely szerint nem jelentette be a végrehajtási eljárásban a felperesi jogelőd teljesítését - felróhatósága, ugyanis jogszerűen kezdeményezte az alperes a végrehajtást, a 2008. november 18-i megállapodás alapján pedig az alperesnek lehetősége volt a teljesítést a végrehajtás alá nem vont tartozásra elszámolni.

A jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereset körében utalt arra, hogy e követelés az F. Kft. és az alperes közti bérleti szerződés alapján az alperestől bérelt ingatlanon végzett beruházásokkal kapcsolatos, ilyen követelést az engedményezési szerződés nem tartalmaz, így az semmiképpen sem adna lehetőséget a felperesnek a követelés érvényesítésére. Emellett utalt arra, hogy a bérleti szerződés 10.) pontja is kizárja a beruházások megtérítését.

A felperes nem vagyoni kártérítési igényével összefüggésben kifejtette, hogy a felperes e keresetét az egészség, becsület, jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésére alapította, az

alperes terhére károkozó magatartásként az F. Kft. ellen indított végrehajtási eljárást, és az alperessel kötött megállapodás megszegését jelölte meg, mert ezek a vállalkozása csődjéhez vezettek, és ez életminőségét negatívan befolyásolták. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes jogszerűen járt el, és nem számolhatott a végrehajtási eljárás ilyen távoli esetleges következményével, ezek előrelátása tőle nem volt elvárható, olyan távoli tehát az ok-okozati összefüggés, hogy erre kártérítési igény nem alapozható. Az okozati összefüggés hiánya miatt a Ptk. 339.§ (1) bekezdése szerinti törvényi tényálláshoz szükséges egyéb feltételeket nem vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak megváltoztatását, és a keresettel egyezően az alperes marasztalását. Álláspontja szerint a keresete alapját képező engedményezési szerződésből egyértelműen megállapítható, hogy mely követelését engedményezte az F. Kft. a felperesre, a megállapodásból kitűnik, hogy a végrehajtási eljárásban folytatott alperesi magatartás következményeként került az adós Kft. abba a helyzetbe, hogy az alperessel szemben kártérítési pert kezdeményezzen, kártérítési követelése legyen. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperes a felperesi jogelőd által befizetett 2.500.000 forintot nem számolhatta volna el a végrehajtás alá nem vont követelés teljesítésére, hanem a végrehajtási eljárásban kellett volna bejelentenie a követelés csökkenését. Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság az általa indítványozott bizonyítás lefolytatása nélkül hiányos tényállást állapított meg, és ebből helytelen jogi következtetéseket vont le, ahhoz, hogy megalapozott tényállást tudjon megállapítani, a kért tanúk meghallgatása szükséges lett volna.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg, és abból érdemben helyes jogi következtetést levonva hozta meg a döntését, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének jogi indokai közül mellőzi a végrehajtás korlátozása iránt folyamatban volt peres eljárással kapcsolatban kifejtetteket (elsőfokú bíróság ítélete 12. oldal alulról a második bekezdéstől 13. oldal első két bekezdéséig), és az ítélet indokolását a fellebbezésre is tekintettel a következőkkel egészíti ki:

A felperes a nem vagyoni kártérítési igényét saját jogán, az őt ért kárt érvényesítve terjesztette elő. A nem vagyoni kártérítés a személy által elszenvedett sérelmek kompenzálására szolgál, akit személyhez fűződő jogában megsértenek akkor követelhet nem vagyoni kártérítést, ha bizonyítja, hogy nem vagyoni hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt nem vagyoni kárpótlás megállapítása, megítélése. A kártérítés feltétele, hogy a károkozó magatartás a károsult valamely személyiségi jogát sértse. A felperes által megjelölt alperesi magatartás - az alperes által az F. Kft. adóssal szembeni végrehajtási eljárásban nem jelentette be az adósi teljesítést - a felperes mint magánszemély személyiségi jogának - egészsége, becsülete, jó hírneve - sérelmét nem eredményezhette. Még ha az adós Kft. esetleges tönkremenetelében játszott is bármilyen szerepet az alperes felrótt magatartása, és az alperes egészségi állapotára, jó hírnevére, becsületére hatással is volt a Kft. tönkremenetele, az alperes terhére megjelölt károkozó magatartás és a felperes által megjelölt eredmény közti okozati összefüggés olyan távoli, hogy a magatartással összefüggésben álló eredmény bekövetkezése, vagy annak elmaradása már jórészt a károsult személyében rejlő okoktól függ, ezért az ilyen magatartásra kártérítési igényt nem lehet alapozni (BDT2013.2893.).

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a vagyoni kárigények körében a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján arról tájékoztatta a felperest, hogy őt terheli annak bizonyítása, hogy a perbeli kártérítési követelést a jogelőd reá engedményezte, hogy az engedményezett követelés fennáll, és a kár az alperes terhére megjelölt magatartással okozati összefüggésben következett be. A felperes azonban kioktatás ellenére azt a tényt, hogy az F. Kft. a perben érvényesített kártérítési igényt engedményezte rá, nem bizonyította.

A Ptk. 328.§ (1) bekezdése szerint a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja. A Ptk. 205.§ (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Az engedményezési szerződésnek lényeges tartalma annak a követelésnek a határozott és pontos megjelölése, amelyre az engedményezés vonatkozik (BDT2013.2854). A perbeli engedményezési megállapodás 1.) pontja az engedményezett követelést a következők szerint rögzíti: „az F. Kft. kijelenti, hogy a ... Önkormányzat által okozott kár megtérítése jogcímén polgári peres követelése áll fenn, melynek összegét 40.000.000 forintban jelölik meg.” E megállapodás aláírásakor azonban az engedményező Kft.-nek nem volt polgári peres követelése az alperessel szemben, az engedményezési megállapodásból pedig az nem derül ki, hogy a felperesi jogelődnek milyen ténybeli és jogi alapon állt fenn kárigénye az alperessel szemben. Az engedményezési szerződés ezért nem alkalmas annak a ténynek az igazolására, hogy a perbeli ténybeli és jogi alapon érvényesített kárigényre vonatkozóan az engedményezés megtörtént, ennek igazolását pedig az alperes a Ptk. 328.§ (4) bekezdése értelmében követelhetné az engedményestől. E tény igazolása hiányában az alperestől a felperes teljesítést nem kérhet, vele szemben a keresetben megjelölt ténybeli és jogi alapon igényt nem érvényesíthet.

A fentiekén túl egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felperes kárigénye egyébként az okozati összefüggés hiánya miatt is alaptalan volna. A felperes lényegében abból kiindulva érvényesített kárigényt, hogy ha az alperes a végrehajtási eljárásban a követelés csökkenését bejelentette volna, a vagyontárgyak lefoglalására nem került volna sor, illetve azokat a végrehajtó a foglalás alól feloldotta volna, azaz a vagyontárgyak lefoglalása, illetve a feloldás elmaradása az alperesi magatartás eredménye. Ez a kiindulópont azonban téves. A végrehajtási eljárásra, és így a lefoglalásra is egyedül az adós Kft. magatartása miatt, azért került sor, mert a jogerős határozatban írt kötelezettségét nem teljesítette, e körben az alperesnek nem volt értékelhető közrehatása, így a lefoglalás ténye miatt az alperessel szemben kárigényt érvényesíteni nem lehet. Téves ugyanakkor az az álláspont is, hogy a követelés csökkenésének következménye a lefoglalt vagyontárgyak foglalás alóli feloldása lett volna, ilyen kötelezettsége ugyanis a végrehajtónak a Vht. szerint nem volt. A végrehajtó feladata a Vht. 8. § (2) bekezdése alapján az arányosság biztosítása, a jelen esetben azonban a végrehajtás korlátozási perben hozott ítélet jogerőre emelkedés után sem tartotta szükségesnek a végrehajtó a foglalás feloldást, és a foglalás alóli feloldásra később is csak a többszöri eredménytelen árverés után, a végrehajtást kérő kérelmére került sor, és nem azért, mert a követelés csökkenése miatt a foglalás értékaránytalan volt. Az tehát, hogy a követelés csökkenésének bejelentése esetén a lefoglalt vagyontárgyak foglalás alól feloldására került volna sor, pusztá feltételezés, melyre kárigényt alapítani nem lehet. Ezzel szemben tény, hogy a lefoglalást a végrehajtás korlátozási per befejezése után is indokoltnak és értékarányosnak ítélte a végrehajtó, a követelés csökkenése tehát nem járt a lefoglalt vagyontárgyak foglalás alóli feloldásával.

A fentiekén túl a felperes az állított kárát sem bizonyította, de még értékelhető, és bizonyítandó tényeket sem tárt e körben a bíróság el. A Ptk. 355.§ (4) bekezdés szerint kártérítés címén a

károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést kell megtéríteni. A felperes még tényelődást sem tett arra nézve, hogy a kárigénye alapját képező ingóságoknak mi lett a sorsa, a foglalás feloldás után értékesítette-e azokat, amennyiben igen, milyen áron. A lefoglalt gépkocsikkal kapcsolatban a felperes azt adta elő, hogy azok más végrehajtási eljárásban kerültek később lefoglalásra és áron aluli értékesítésre, amely tényelődás alapjaiban kérdőjelezi meg az alperesi magatartásból eredő kár bekövetkezését.

Helyes az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a felperes jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett keresete tekintetében is. Annak ténybeli alapjaként a felperes az ügyvezetése alatt álló F. Kft. és az alperes közötti bérleti szerződést, és e szerződés alapján végzett beruházást jelölte meg, mely követelés engedményezése tényének igazolására a becsatolt engedményezési szerződés ugyancsak nem alkalmas.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült költségeit maga viseli, és köteles az illetékeljegyzési joga folytán feljegyzett másodfokú eljárási illeték megfizetésére az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján. Köteles továbbá az alperest képviselő jogtanácsos munkadíjának megfizetésére is, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján a pertárgyérték alapján számított összeghez képest alacsonyabb összegben állapított meg, figyelembe véve a jogi képviselő másodfokú eljárás során kifejtett munkáját - írásban előterjesztette a fellebbezési ellenkérelmét, mely tartalmában megegyezett az elsőfokú eljárásban kifejtett ellenkérelmével, ezért különösebb időráfordítást nem igényelt - , illetve a tárgyaláson való jelenlétet.

Pécs, 2016. október 21.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró